

ВАРНЕНСКИ КОРЕНЯКЪ

на Културно-Просвѣтното Икономическо Дружество „Варненски Коренякъ“

Броя
2 лв.

Год. абонаментъ 20 лв.
Излиза ежесечно.

Редакция и администрация въ клуба
— Варна, ул. „6 Септемврий“ № 26.

Обявления се приематъ
по споразумѣние.

Броя
2 лв.

Сплотете се кореняци!

Отправляме тоя искренъ, сърдеченъ позивъ къмъ варненци кореняци да се сплотятъ около знамето на Варненското Културно Просвѣтно Д-ство „Варненски Коренякъ“. Въ искреното сплотяване е спасението на нашия роденъ градъ, на нашия стопански домъ, отъ разни насекоми, които неотдавна сж пропълзели тука и които сж опасни за здравината на тоя нашъ домъ. Политическо сжестивуване имаме петдесетъ години и ние, кореняцитъ още, дрѣмеме въ бездната на безразличието, като оставаме на външни лица, недавна заселили сж тука по една или друга причина, безъ всѣкаква връзка съ общината ни, да управляватъ нашето стопанство. Не си давахме ни най малкъ трудъ да подигнемъ главата си и да видимъ какво се върши около насъ, защото съзнанието, че общината, като стопанска единица трѣбва да се управлява отъ самитъ насъ, а не отъ външни лица, които, като порой, идатъ и отминаватъ, не бѣ се събудило у насъ. Благодарение на свѣтовната война, която, между лошитъ ѝ последици, имаше и тая хубава страна, че духътъ на варненския коренякъ се съвуди, прозрѣ, и съзна, че *грѣшно и срамно* е да се търпи това несносно положение—властичеството на външенъ елементъ въ стопанството ни. Последното трѣбва да се възобнови съ общи усилия на кореняцитъ. Отъ тая нещастна и грохнала община трѣбва да се съгради друга здрава община. Това ще се постигне съ сплотяване на всички варненци, които иматъ трезви мисли, силни чувства, съзнание, че трѣбва най-после, стопанската единица—общината да се намира въ ръцетъ на кореняцитъ, които милѣятъ за своя роденъ кжтъ. Кой не е прочелъ многознаменателнитъ слова, които сж поставени на фасадата на нашето Народно Събрание: „съединението прави силата“?—Кой не помни думитъ на ханъ Кубратъ къмъ своитъ синове, че ако сж съединени, като снопъ прѣчки, никой не може да ги сломи, да ги побѣди?—Този девизъ трѣбва да бжде и на кореняцитъ, защото тамъ е залогътъ на нашия успѣхъ, на нашата победа! Е, добре, ако всички съзнаваме тая истина, защо има още ко-

реняци, които стоятъ вънъ отъ нашата среда, които се колебаятъ още дали да се подредятъ подъ стяга на „Варненски коренякъ“? Не трѣбва колебание, а *съзнание*, че грѣшно е, въ тия времена, да се състои неприячно къмъ идеала на кореняцитъ. Не съзнаватъ ли тѣ, не виждатъ ли тѣ, че тѣсногруднитъ партизански смѣтки, дрѣбнитъ амбиции, и низкитъ користни замисли, които засенчаватъ благородното и възвишенното чувство: служене честно и добросъвестно на родния градъ,—върлуватъ изъ гърдитъ на разни амбициозни личности, имащи единствена цѣль: лично обогатяване, повтаряйки, безсмъртното изречение: „следъ мене потопъ“? Нека съзнаятъ всички кореняци, че спасението е въ наши ръце; ако ние всички се сплотимъ, ако имаме единенъ духъ, ако обединимъ всички свои творчески сили въ едно мощно, несъкруσιμο цѣ-

Жеко Ив. Жековъ.

ОДЕССУСЪ

(Стара Варна)

Исторически данни.

(Продължение отъ брой 1).

Древната история не ни дава положително никакви сведения за кореннитъ обитатели на нашия край преди идването на трако-илирийскитъ племена. Въ по-късни исторически времена, обаче, ние срещаме *Кробизитъ* (траки), които сж населявали нашия брѣгъ отъ р. Камчия (Дичина) до Балчикъ (Дионисополисъ). Този исторически фактъ се потвърждава въ Скимна, Хиоски поетъ, въ своята поетическа география¹⁾ който казва: Стихъ, 741—744 . . . Одесса, която милититъ основаха въ царуването на Астиага въ Мидия е заобиколена отъ кробизити, траки.

Стих. 755 — „Дионисополисъ, казватъ, се е наричалъ пакъ, въ околността на който кробизко и скитско население и смесени Елини обитаватъ“.

Кробизитъ сж били варвари и сж живѣли около древния Odessus край варненското езеро на наколни жилища. Околността на Odessus била покрита съ дѣвствени лѣсове. Кробизитъ се занимавали съ скотовъдство и сж работили неуморно и упорито своята земя. Тѣ не сж обичали морето — тази морска стихия, която на хоризонта „се целува съ небето“ и която е била подвижна, бурлива и бучуща. Тѣ сж чувствували особено благоговение предъ бѣлочелнитъ високи вълни, които имъ вселявали въ душигъ ужасъ и трепетъ. Тѣ сж полагали, по всѣка вѣроят-

ло, което, подъ знамето на „Варненски Коренякъ“, да поведе честно, законно, смѣло, неустрашимо борбата за тържеството на нашитъ възжелания, на нашитъ благородни цѣли за стопанско и културно въздигане на родния ни градъ, — то нека бждемъ дълбоко увѣрени, че побѣдата е наша! Коряници, сплотете се! Стига дрѣмота! Стига равнодушие! Стига колебание! Сгжстете редоветъ полъ свещенното, величественно знаме на „Варненски Коренякъ“, нека си подадемъ ржце, спомняйки великия лозунгъ, че силата е въ нашето сплотяване, въ нашето съединение, а съ такава сила коренякътъ ще побѣди! Съ твърда вѣра, следователно, въ бждащото, отправяме горещъ позивъ къмъ *всички* кореняци за сплотеностъ и дейностъ подъ знамето на „Варненски Коренякъ“, като се даде кръвъ и плътъ на дружеството за тържеството на неговия свѣтълъ и свѣщенъ идеалъ.

жайки своето божественно произхождение.

Първоначално морето е било на право съединено съ езерото, което е образувано морски заливъ. Сегашната песачна преграда се е образувала постепенно отъ наноситъ на морския пѣськъ. Кробизитъ, както казахме, построявали сж жилищата си на колове (пилоти). Това сега се потвърждава отъ прокопаване канала между морето и езерото, който е около 1900 метра въ дължина. Около 900 метра отъ морето, при прокопаване сж намерени колове три метра дълги, и джбови, покрити отъ горе съ дѣски, върху които сж строили колибитъ, свързани съ сушата съ мостъ.

Независимо отъ тѣзи мостове, имало е голѣмъ мостъ на колове, посланъ отгоре съ ломени камани, който минавалъ по водата, свързващъ сушата отъ дветъ страни и служащъ за пътъ къмъ югъ и северъ — отъ Дичина къмъ Дионисополисъ.

Познатъ бѣше Pontus само на безстрашнитъ, смѣлитъ и предприемчивитъ дрѣбни елини, защото тѣ сж обичали морето и сж го използвали за свои търговски цѣли, и за неоспоримо доказателство служи съгражданието на толкова много колонии по брѣговетъ на Pontus'a: — Созополъ (Аполония), Месемврия (Месемвриахъ) Одеса (Одиссосъ), Макрополисъ (до Евксиноградъ), Екрена (Круносъ), Балчикъ (Дионисополисъ), Манкалия (Калатисъ), Кюстенджа (Томи), Истросъ (с. Кара харманъ) до Дунава и др. Тази моряшка смѣлостъ, тази предприемчивостъ, този стремителенъ търговски духъ се възпѣва отъ великия трагически елински поетъ *Еврипидъ* (468—406 пр. Р. Хр.) въ своя поетически трудъ „Ифигения въ Таврида“ (Кримъ), стр. 74: — „наистина подъ плясканията на здравитъ двойни весла сж преплували по вълнитъ на понта, отпуснали платна на вѣтъра, съ желание да увеличатъ богатствата на домоветъ си; защото обична е ненаситната жажда на човѣка да товари богатство, впуска се да се скита изъ варварски морета и градове, понесенъ на безкрайна мечта. Едни политатъ съ безмѣрна жажда за печалби, други съ умѣрена мисль“.

Отъ тѣзи слова на поета ние заключаваме, че древнитъ моряци — елини сж предприемали далечни морски плавания съ цѣль да се обогатятъ чрезъ откриване на нови мѣста и създаване на търговски центрове. (Следва)

Архим. Иннокентий.

Св. апостолъ Амплий първи варненски епископъ¹⁾.

Въпросътъ: кой е билъ първиятъ варненски епископъ — е единъ отъ трудно разрешимитъ. Обаче отъ литературнитъ източници, които имаме подъ ржца, за изследване на въпроса, колкото и да сж тѣ оскждни, съ положителност може да се твърди, че първиятъ варненски епископъ е билъ св. ап. Амплий, единъ отъ 70-тѣхъ Христови апостоли — уче-

¹⁾ Настоящата статия е била напечатана въ „Варненски Вестникъ на Вестниците“ брой 4 т. г., но сж допуснати сжестивени грѣшки, които тукъ изправяме.

¹⁾ Tue voyage round the black sea.

ниции (Лук. 10: 1) за когото св. ап. Павелъ, въ посланието си къмъ Римлянитъ пише: „поздравете обичния ми въ Господа Амплия“ (16:8).

Първия Христовъ благовестителъ, споредъ древното общеприето църковно историческо предание, който е проповядвалъ Христовото Евангелие на скититъ, които сж живѣли въ южнитъ, източнитъ и северо-източнитъ брѣгове на Черно море, е билъ св. апостолъ Андрей Първозваный. Известно е, че той е поставилъ за пръвъ епископъ въ Византия св. ап. Стахия, както и св. ап. Амплия за Одесусъ и Диосполь.

Св. Епифаний Кипърски, известенъ църковенъ писателъ, съвременникъ на св. Иоанна Златоуста, архиепископъ Цариградски, въ своя каталогъ, въ който отбѣлѣзва, учреденитъ въ дълбока древностъ епископски катедри, споменува, между другитъ, за Одесусъ, Томи, Месемврия, Анхиало, Диосполь, Созополь, градове разположени край брѣговетъ на Черно море.

Както по-горе споменахме, сведенията за живота и дейността на св. Амплия сж съвършено оскъдни. Въ житиетата на светиитъ, известни подъ названието „Чети-минеи“ отъ св. Димитрия Ростовски за св. апостола Амплия, се споменува само, че той е билъ епископъ въ Диосполь и Одесусъ.

Въ други по кратки животописания на светиитъ, като отъ Филарета, Архиепископа Черниговски, Е. Поселянина и С. Десуниъ (по тия последни автори и братството на „Бѣлия Кръсть“ у насъ е почнало издаването на житиетата на светиитъ), срещаме, че св. ап. Амплий е билъ епископъ въ гр. Диосполь, нареченъ още Лидда, който се намиралъ на десетъ мили къмъ изтокъ отъ Иопия пжъ за Иерусалимъ, въ който градъ и мъченически пострадалъ за Христа отъ езичниците елини. Други по-подробни исторически и животописни сведения липсватъ.

Въ църковно-богослужебнитъ книги, известни подъ названието „Месечни Минеи“, се възпѣватъ, отъ разни църковни пѣснописци, живота и дейността на светиитъ. Въ Минея за м. януари, 4 число ст. ст., на което число се възпоменува паметъта на св. 70 апостоли, както и на 31 октомврий ст. ст., се възпоменува само паметъта на следнитъ отъ 70-тѣхъ апостоли: Стахия, Амплия, Урвана, Наркиса, Апеллия и Аристовула, въ канона съставенъ отъ Иосифъ Пѣснописца въ IX в. въ честь на св. апостоли, за св. Амплия се казва, че той билъ мждъръ, просвѣтителъ на езичниците, проповѣдникъ на Пресв. Троица и за явяването на Господа въ плътъ, както и че вършилъ много чудеса.

Най-после споредъ месецеслова на Василия, св. мощи на св. ап. Стахия, наедно на ония на св. Амплия и Урвана, били пренесени и погребани въ Цариградъ при източниците, наречени Пига. По всѣка вѣроятностъ св. ап. Амплий е пострадалъ презъ време на третото гонение, при Императора Траяна (II в. сл. Хр.), презъ което гонение сж пострадали повечето отъ апостолскитъ мъже.

Между животописанията на светиитъ отъ св. Д. Ростовски и останалитъ съставители, за които по-горе споменахме, се явява едно противоречие относително града Диосполь. Отъ направенитъ справки, подъ горното название сж известни нѣколко града, между които такъвъ и на Черно море, безъ да се указва неговото мѣстонахождение. Да се приеме мнението на последнитъ съставители на житиетата, че св. Амплий е епископствувалъ и пострадалъ въ Диосполь или Лидда въ Палестина, е невѣроятно. По-скоро ще се съгласимъ да се възприеме мнѣнието на св. Д. Ростовски, че св. Амплий е епископствувалъ въ Диосполь и Одесусъ, за които споменува и св. Епифаний въ своя каталогъ, наредъ съ други градове край Черно море. Тия два града трѣбва да сж били на близко разстояние единъ до други. Споредъ една легенда на варненски жители, Диосполь се намиралъ въ въ сегашния кварталъ, „Максуда“,

обаче въ тая мѣстностъ не се намиратъ никакви остатъци на селища или на каква да е сграда. Предъ видъ още и близостъта до гр. Варна, не може да се предполага, че Диосполь е билъ въ тия мѣста.

Ако действително Диосполь е билъ близо до самата Варна, то за такъвъ може да се посочи старото селище подъ Джанаваръ тепе, покрай южния брѣгъ на Варненското езеро съ вѣликолепния храмъ на мѣстото „Змейска могила“ (Иланъ тепе), което би отговарѣло на гр. Диосполь. Като вземамъ, обаче, че Одесусъ и Диосполь се споменуватъ заедно, и, че Диосполь се намиралъ на брѣга на Черно море, както и обстоятелството, че на югъ отъ Одесусъ по крайбръжието до Месемврия е имало три древни градове, остава да видимъ кой отъ тия три града може да се е наричалъ Диосполь.

Първиятъ градъ, който се намиралъ до устието на р. Тича (Камчия), се наричалъ *Ерите*, вториятъ — на мѣстото на сегашното село Козекъ (Гъозеке) се наричалъ *Templum Jovis* (храмъ на бога Зевса), а третиятъ до селото Емине, се наричалъ *Емона*.

Отъ тия три града отговаря на Диосполь, градътъ до Гъозеке, понеже и старото название „храмъ на бога Зевса или Юпитера“, значи градъ на бога Диосполь. И действи-

А. И. Мановъ.

Появата на хунно-българитъ.

Покръстването на Кубрата.

Началната поява на българитъ като самостоятелъ народъ, и най-старата имъ история е покрита съ мъгла и неизвѣстностъ. Споредъ по новитъ, обаче, данни и издирвания българитъ принадлежатъ на сръдно-азиатскитъ турски народи, известни подъ общото името **хунни**. Византиискитъ лѣтописци подъ думата *хунски народи* (уника етни) разбираатъ *българитъ*.

Хуннитъ, слѣдствие сблъскването имъ съ съседитъ си *китайци* и други околни народи, сж били принудени да се опжватъ къмъ западъ, като въ първата половина на II вѣкъ стигнали до границата между Европа и Азия и дълго време останали да живѣятъ източно отъ р. Уралъ.

Прѣзъ първата половина на V в. ги виждаме къмъ византиискитъ граница, отъ гдѣто нахлуватъ въ империята.

На единъ отъ тия самовластни хунни царе се родили два сина, единия се казвалъ *Утигуръ*, а другия *Кутригуръ*. Слѣдъ смъртъта на баща имъ всѣки отъ тѣхъ станалъ властникъ и далъ името си на своята орда. Тѣзи народи живѣяли на изтокъ отъ Меотида (Азовско езеро) въ областъта на р. *Куфасъ* (Кубанъ), кждѣто е била *великата България*.

Името *българи* въ Европа пръвъ споменува Латинския епископъ Енодий (521). Подъ това име се разбирали тогава както *кутригуритъ*, така и *утигуритъ*. Кутригуритъ сж западни, а утигуритъ източни клонъ на българитъ. Отъ Ивана Антиохийския узнаваме, че когато *остготитъ* нападнали (482) придунавскитъ провинции на Византия, императора Зинонъ (474—491) се е принудилъ да вика на помощъ *българитъ*—*Кутригуритъ*, които къмъ сръдата на втората половина на V вѣкъ почватъ да играятъ първенствующа роль по Дунавскитъ области и се считали отъ съврѣменицитъ *непобедими*. До колкото е билъ на престола Зинонъ Българитъ—Кутригури стоели мирно, обаче следъ покачване на престола на Анастасий (419—518) почнали нападенията си сръщу Византийската империя. Къмъ началото, обаче, на 558 година аваритъ нападнали *утигуритъ*, които ги разбили и подчинили. Слѣдъ тѣхъ покорили и *кутригуритъ*.

Къмъ сръдата на VI вѣкъ отъ централна Азия почналъ да приижда единъ народъ подъ името *Турки* (турци), които разрушили съвсемъ аваритъ, господствующи надъ другитъ тамъ сръдно-азиатски народи. Сжжитъ покорили Кутригуритъ, така и българитъ утигури при Турския хаганъ *Силзигула* (567), като завладели цѣ-

телно въ развалинитъ на Гъозеке се откриватъ постоянно важни християнски паметници, които сж събрани отчасти въ Варненския музей, и отчасти, въ новообразувания въ Гъозеке. Въ сжщото село сж намѣрени развалини отъ нѣколко християнски църкви и паметници. Въ селото личатъ и остатъци на величествения храмъ на Зевса, които до-сега още не сж разкопани. Въ тѣхъ сж намѣрени особени капители, украсени съ орлови глави, атрибути на Зевса.

Отъ всичко гореизложено, като се има предъ видъ благовестието на св. ап. Андрея по крайбръжнитъ градове на Черно море, празнуването паметъта на шестимата апостоли на 31 октомврий, което свидетелствува за тѣхната взаимна апостолска дейностъ, пренасянето св. мощи на двамата отъ тѣхъ въ Цариградъ, за да бждатъ погребани съ ония на св. Стахия, каталогътъ за епископскитъ катедри на градоветъ по крайбръжието на Черно море, всичко това иде да подкрепи твърдението на св. Д. Ростовски, че действително св. Амплий е билъ първиятъ епископъ на сегашния градъ Варна.

До преди нѣколко години, варненскитъ коренни жители сж чествували паметъта на св. Амплия на 31 октомврий, като мѣстенъ празникъ. Сега е вече изоставенъ.

стиянското учение. Императорътъ го приелъ на драго сърце, и ромейскитъ архонти — хунскитъ архонти и тѣхнитъ жени: съпругитъ, на тия самитъ се родиха чрѣзъ божественния купель.

Тогава императорътъ обдаринаставенитъ въ божественото учение съ царски дарове и почести, понеже той бѣше вече почелъ тоя вождъ (Кубратъ вѣроятно) съ достоинството патрици и благосклонно ги изпращаше въ хунскитъ живѣлища.

Не е вѣрно значи, че Борисъ Първи е билъ който е приелъ пръвъ християнството, както отъ горното се констатира. Прѣди Бориса Кубратъ още въ дѣтинството му билъ приетъ въ недрата на християнството въ Цариградъ и израстналъ въ императорски дворъ.

Кубратъ е умрѣлъ къмъ Априлъ 642 год. Прѣди смъртъта си той оставилъ завѣщание да живѣятъ съединени за да подържатъ независимостъта си спрямо чуждитъ народи. Обаче, както извѣстно, толкова мъдрия съвѣтъ на Кубрата слѣдъ смъртъта му се е забравилъ. Завистъта за властвувания ги раздѣлила. Всѣки дръпналъ една частъ отъ народа и по тоя начинъ стана подѣлбата на Кубратовата държава.

Разпадането на Кубратовата велика България се дължи 1) на несъгласието на неговитъ синове да бждатъ съединени въ едно, 2) на нахлуването на хазаритъ, нѣщо което Кубратъ прѣдвждалъ прѣдъ смъртъта си и за това завѣщалъ да бждатъ съединени. Нахлуването на хазаритъ принудило и Аспаруха да търси прибежище къмъ Дунава на по безопасно мѣсто, както въ първия брой на вѣстника описахме.

Варналиевъ.

Стопанствената политика на общината.¹⁾

Икономическото и финансово изношение на общината ни се дължи най-повече на зловернитъ последици на последната свѣтовна война. За заздравяването на нашата община въ това отношение нужни сж здруженитъ усилия на всички варненски граждани. Подигането благосъстоянието на общината — необходимо условие за успѣшното постижение на икономически стопански и други цѣли — изисква редица мероприятия и предприятия отъ най-разнообразно естество. За това общината трѣбва да има една определена, споредъ мѣстнитъ условия, стопанствена политика, която да излѣкува тая болестъ, която ежедневно изтощава организма ѝ. Това ще може да се постигне само тогава, когато общинскитъ съветници, принадлежащи къмъ разни политически партии, престанатъ да служатъ изключително на властогонци, на отдѣлни партизани — паразити, да не обръщатъ общината на мушия, а да схванатъ правилно и разумно цѣлитъ и задачитъ на тая община. Трѣбва, казваме, да бждатъ стопански творци, лишени отъ партиенъ егоизмъ, отъ партизанска котерийностъ. Бисмаркъ е билъ правъ, като е казалъ: „Основния порокъ на общинското управление състои отчасти въ това, гдето управницитъ на нашитъ голѣми градове се ръководятъ отъ примѣсица на *теория съ политика*, — че тамъ не се взематъ за правило икономическитъ интереси“.

Общината, като стопанска единица, споредъ виднитъ политикомонистки, има своя политика, състояща се: а) въ вътрешна, когато общината сама развива стопанска дѣйностъ, б) въ външна, когато, съ разни разпоредби, поставя граници на дейността на общинаритъ. Какъ се опредѣля отъ политикомониститъ стопанствената дейностъ на една община? Тя е сборъ отъ общински предприятия, които иматъ за цѣлъ да съдѣйствуватъ за производството, разпредѣлението и потреблението на разни стопански блага. Споредъ едни политикомонисти (подържници на социализма и комунизма), общинската

1) Името Куртъ, Курти, Куртега е запазено между гагаузитъ.

1) Статията ни бѣше написана, когато закона за общ. прадприятия се обнародва. Ще се повърнемъ.

стопанска политика тръбва да се се съсредоточи изключително въ ржцѣта на общината; а споредъ други, тая политика тръбва да се ржководи изключително отъ частната предприемчивост, като общината отстранява средостенията, които срѣща всѣки предприемчивъ гражданинъ и се грижи само за благоустройството на града и т. н. Тия политикоикономисти сж подържници на индивидуализма или либерализма (въ икономическа смисълъ на словото).

Прави впечатление, че общината ни се ржководи отъ менталитета на комунизма, защото иска всѣкога да вземе въ ржката си стопанственната политнка за постижение благосъстоянието на гражданитѣ. Не може ли да се схване, че социалиститѣ и комуниститѣ гледатъ на общината като най-сгодно учреждение за осъществление на свои социални идеи и реформи, защото общината е една малка държава? — Не ли се вижда, че тукъ се твори готованството, мързелътъ, а повикътъ: „Ти си община, ти си длъжна всичко да дадешъ?“ Следователно, общината ни не може да прегърне общинския социализмъ и комунизмъ. Знаменития, политикоикономистъ, писателъ П. Л. Болийо е казалъ: „Една отъ най-лошитѣ и най-опасни болести, които заплашватъ модерната цивилизация, е общинския социализмъ.“ Никой не може да иска всичко отъ общината чисто по комунистически, по заповѣднически, а тръбва да пови-

каме на помощъ *частната инициатива* за да улеснимъ общината по цѣлесъобразенъ начинъ за задоволяване известна назрѣла нужда, а съ това ще се облекчи и гражданството отъ тѣжкитѣ общински данѣци и такси. По мнѣнието на благоразумнитѣ политикоикономисти тръбва да се държи *златната срѣдина* между тия две схващания: тръбва да се поощрява частния починъ, който ще иде на помощъ на общината за цѣлитѣ, които преследва, а не да се задушаватъ, да се убива по единъ безогледенъ начинъ, изхождайки отъ гледище на социализма, комунизма и дружбашината. При това финансово изтощение на общината, помощта, която се дава отъ частнитѣ лица за задоволяване на назрѣла общински нужда, тръбва да се посрѣщне съ радостъ, като стопански творци, а не да се отблъсна съ партизанска злоба, бликваща въ мръсната партизанска котерийност. Ние не сме противъ създаването доходи на общината, ние не сме противъ разумната и творческа стопанска политика, но дигаме гласъ противъ тази лоша и опасна политика на общината, която се стрѣми, потикната отъ социалистическа комунистическа дружбашка стопанска политика и отъ злобното, шовинистическо партизанство, да се плъзне по наклонна плоскостъ, заплашваща общински строй. Стопанска политика и партизанска политика сж несъвмѣстими. *Covenant Consules!*

П. Н. Антоновъ.

Значението на борбата съ болеститѣ на лозята и какъ тръбва да се води.

Възобновяването на старитѣ лозя въ гр. Варна, въ сравнение съ това въ другитѣ градски и селски центрове въ България, е било и е съпроводено съ много по-голѣми трудности за стопанитѣ. Тия трудности сж идвали отъ много страни. При това разноснитѣ за направата на новитѣ лозя сж бивали по-голѣми-съ 50% и повече. А въ сжщото това време дохода отъ сжщитѣ лозя сравнително е бивалъ и е по-малъкъ. Причинитѣ за това сж, че почвитѣ на Варненското землище сж сухи и бедни, а валежитѣ презъ повечето години недостатъчни. Кризата въ лозарството, която отъ две години засега и варненскитѣ лозари, се отрази особено гнетящо и до голѣма степенъ спжна възобновяването.

Лозарствуването въ града ни не е въпросъ, който засега само отдѣлнитѣ стопани, въпреки тѣхния брой да е твърде внушителенъ-повече отъ 1000 души, нещо, което не сжществува въ кое и да било градско населено мѣсто въ царството ни. Тоя голѣмъ брой отъ стопани, въ болшинството си дребни сжществува, държатъ да получатъ известенъ доходъ отъ лозята си. Съ тоя именно доходъ тѣ разчитатъ да облекчатъ своята прехрана и сжществуване. Да намѣрятъ работа пѣкъ въ тия лозя разчитатъ множество бѣдни семейства. Нека да не се забравя, че покрай лозарствуването се създава поминѣкъ на каруцари, бѣчвари, па и на множество дребни бакали, продавачи на материали (синь камѣкъ, сѣра, прѣскалки и пр.) Спирамъ се и на това, защото мнозина непосветени по въпроса, когато говорятъ за лозарството въ гр. Варна, схващатъ сжщото като въпросъ, който засега само отдѣлнитѣ стопани — лозари, броя на които смѣтатъ, че е 100 — 200, а най-много до 300 души. Лозарството за гр. Варна не е дребнавъ въпросъ. Този въпросъ е важенъ и на него тръбва да се поглежда сериозно и изъдалеко. Така веднажъ схванатъ въпроса, то участъта на лозаритѣ ще бжде малко по друга отъ сегашната. И тая печална, тѣй да кажа, участъ на варненскитѣ лозари до голѣма степенъ може да бжде облекчена отъ хората, застанали на чело на общинската ни управа. Маса въпроси и въпросчета чакатъ не отъ днесъ и отъ вчера своето раз-

решение. Въ реда на тия мисли азъ искамъ да добява, че смѣтамъ и се надѣвамъ какво днешнитѣ наши управници на града ни, както погледнаха сериозно на много неща и ги разрешиха въ кръга на възможността, ще сторятъ нещо повече и за лозарството, което до недавна бѣше гордостъта на гр. Варна. Нека стремѣме за повдигане на гр. Варна въ търговско отношение да не става причина за замедляването въпроса съ лозарството. Тѣзи два въпроса тръбва паралелно да се разглеждатъ и мѣрки за тѣхното повдигане да се обсъждатъ, защото тѣ сж отъ почти еднакво значение.

Съ горнитѣ нѣколко мисли азъ приключватъ повдигнатия въпросъ, като минавамъ на втория такъвъ, който представлява и сжщината на настоящата ми статийка. Тоя въпросъ е именно борбата съ болеститѣ на лозята.

Варненскитѣ лозари свикнаха да водятъ борба, особено съ перноспората (маната или балсарата), а до негде и съ оидиума (кюлемето или пепелницата). Но тукъ тръбва да побързамъ да добавя, че при воденето на тая борба отъ мнозина се правятъ грешки и то често доста груби. Тия грешки сж неправилното приготвление на разтвора (бордолезовия) противъ перноспората, времето и начина на прѣскаването и пр.

Разворътъ за I-то и II-то прѣскаване тръбва да се приготви отъ по 1 1/2 кгр. синь камѣкъ или носпералъ за 100 литра вода, а за III-то прѣскаване отъ по 2 кгр. синь камѣкъ или носпералъ. Варъ предпочително старо гасена, га се туря колкото е необходимо, а не съ тегло. Въ случая може лозаря да си послужи съ червената лакмусова хартия или фенолфталеновата такава. При I-та — лакмусовата хартия, щомъ варѣта е достатъчна, тя става веднага синя, а феноловата — червена. Тоя моментъ тръбва да се издѣбне и да се спре поставянето на варѣ. Разворъ, който съдържа повече отъ колкото е необходима варъ не може да запази добре лозитѣ отъ перноспорното заразяване. При това варѣта тръбва да се слага въ водата, гдето е разтопенъ синия камѣкъ или носперала и то бавно, като непрекъснато се бърка. Тая работа тръбва да трае не по малко отъ 20 минути. Така приготвения разворъ тръбва преди

наливането му въ машината — прѣскачка винаги да се разбърква добре. Сжщия ако е приготвенъ съ синь камѣкъ тръбва да се употребѣи непременно него день. Разворътъ приготвенъ съ носпералъ може да стои съ дни и седмици безъ да е загубилъ отъ своитѣ добри качества.

Лозитѣ тръбва да се прѣскаватъ хубаво — листа, лѣтораста и рѣса (чепки) и то винаги сутринъ следъ вдигане на росата и надвечеръ. По обѣдъ, когато слънцето грѣе силно, както и въ вѣтровито време не тръбва да се прѣска. Разтвора отъ машината тръбва да излиза като мъгла. Никѣга да не се обливатъ листата и да тече отъ тѣхъ разтвора по земята.

Времето за I-то прѣскаване мина. То тръбваше да се извърши преди две седмици. Тия, които не сж прѣскали тръбва да побързатъ. Второто прѣскаване тръбва да се извърши сега преди цѣтенето, което у насъ почва къмъ 10—15 юний. Третото прѣскаване тръбва да се извърши найкъсно 15 дни следъ окончателното прецѣвяване. Да се запомни добре, че винаги преди да се копае лозето, тръбва да се гледа дали по листата има изсѣхнали капчици отъ разтвора и въ случай, че нѣма лозитѣ ще тръбва предварително да се на-прѣскаватъ.

Спазватъ ли се тия правила лозитѣ ще бждатъ запазени, узряването на гроздето осигурено и дохода на стопанина гарантиранъ. Добре разбранитѣ интереси диктуватъ щото стопанитѣ редовно да прѣскаватъ лозята си. Безъ сжщото има само влошаване и на безъ това лошо положение на лозаритѣ.

Впрочемъ, лозари, прѣскайте лозата си редовно и правилно!

Въ следуюция брой на вестника ще следва уплжванията за борбата съ оидиума (кюлемето).

Житно тържище.

Поради настѣпающия мъртвенъ сезонъ, пристиганията на зърненитѣ храни, извънредно много намалиха.

Отъ 22 до 30 май, пристигнаха въ Варна вагони: 5 зимница, 7 царевича, 4 бобъ, 1 ечемикъ, 2 тиквено семе и 1 кюспе, всичко 20 вагона.

Презъ това време сж сключени слѣднитѣ зделки а livrer, за мѣстни нужди:

Зимница 105 тона, качество срѣдно, самоварно тѣгло 74 кгр, съ 5% ржжъ и 2% чужди примѣси, цѣна лв. 7.62.5 кгр. франко вагонъ Варна.

Царевича жълта: 30 тона, редовно качество, цѣна лв. 4 франко стифъ Варна.

Царевича бѣла: 75 тона, редовно качество, цѣна 4.40 франко вагонъ Девня.

Ечемикъ нова реколта: 165 тона, качество, тѣгло 61/62 кгр. съ 3% чужди примеси, прѣдаване прѣзъ м. Августъ т. г., цѣна 4.90 кгр. франко вагонъ Варна, а съ 50% авансъ лева 4.80.

Тиквено семе: 30 тона, по мостра, товарене веднага, цѣна лв. 9.10 кгр. франко вагонъ Варна.

Бобъ: Налични стоки, около 45 тона, качество 5% чужди примѣси, цѣна лв. 4.40 кгр. франко вагонъ Варна.

Освѣнъ зимницата, цѣната на която е къмъ повишение, другитѣ артикули не отбѣлзватъ никакво измѣнение въ цѣнитѣ, напоследѣкъ почти е спрѣлъ всѣкакъвъ износъ на зърнени храни отъ пристанището ни.

Прѣдполага се, че новата реколта, която се предвижда, ще бжде отлична, ще оживи извънредно много пазаря, особено износа, тѣй като споредъ полученитѣ свѣдения, реколтата на зърненитѣ храни въ Америка, изглѣжда да е компроментирана, поради послѣднитѣ стихийни наводнения. Възможно да се отрази благоприятно върху нашия износъ, денонсирането на известни търговски договори съ Русия, която напоследѣкъ се явяваше въ Европейскитѣ житни пазари съ конкурентни цѣни; слухъ се носи, че подъ давлениемъ на Англия и Гърция ще скѣса търговскитѣ си сношения съ съветитѣ и ако

този слухъ се потвърди, тръбва да очакваме усиленъ износъ на зърнени храни съ благоприятни цѣни прѣзъ идущия сезонъ.

Хроника

Съ удоволствие констатираме, че първиятъ брой на вѣстника ни бѣ много добре приетъ отъ гражданството — членове и нечленове на дружеството ни — което обстоятелство ни дава поводъ да продължимъ съ по-голѣма енергия за по-нататъшно то му редовно издаване.

Повелителенъ дългъ се налага на дружественитѣ членове, не само да получаватъ вѣстника, годишенъ абонаментъ на който е само *двадесетъ лева*, но и да се грижатъ за разпространението му между варненското гражданство, защото единственъ защитникъ на тѣхнитѣ интереси се явява само в. „Варненски Коренякъ.“

Редакцията е упълномощила г-нъ Василь Г. Атанасовъ за събиране на абонамента срещу издаване редовна квитанция, комуто, моли редакцията г. г. абонатитѣ да иматъ довѣрие. Съ плащането на абонамента ще се подкрепи свѣщенно дѣло на Д-вото „Варненски Коренякъ.“

Отъ редакцията.

Умоляватъ се г. г. членоветѣ на Дружеството „Варненски Коренякъ“ да съобщатъ съ една отворена картичка или писменно на секретаря г. Панко Василевъ — Варна, клубъ „Варненски Коренякъ“, II уч. ул. 6-ий Септемврий 26, точния си адресъ: уч. ул. № понеже необходимостта налага една провѣрка на дружественитѣ регистри.

Умоляватъ се г. г. членоветѣ на дружеството, както и тия на посмъртната каса, които не сж издѣлжили членскитѣ си вноски, да сторятъ това, като се явятъ въ канцеларията на клуба, ул. 6 Септемврий № 26, където всеки вторникъ и петѣкъ отъ 7 до 8 1/2 ч. вечерѣта се намира дежуренъ членъ отъ настоятелството, за събиране на вноски. Всички лица, които сж натоварени за събиране вноскитѣ, да се явятъ при дружествения членъ въ клуба за да се отчетатъ и получатъ нови наставления по събиране вноскитѣ.

Поканватъ се всички дружествени членове, които иматъ оплаквания противъ общински чиновници, да съобщаватъ въ канцеларията на Д-вото тия свои оплаквания.

Дейността на общината не тръбва да се простира само до нѣкои улици, които служатъ за главни артерии на движението, но и второстепенни улици, ул. Шуменска, ул. 27-й юлий, които сж урегуирани и сж кжси, и ще могатъ лесно да се шоширатъ. Молимъ надлежното учреждение да обърне внимание на тая наша скромна молба.

За българската книга. Похвална е идеята на Министерството на Народното Просвѣщение, като е разпратило до всички гимназии въ страната оскржжното № 8730 отъ 19.IV. 1927 г. Това окржжно е пропито съ вишъ народенъ духъ, съ любовъ къмъ родната българска книга. Младѣщата е обърнала очитѣ си къмъ леката, сензационна и порнографическа чуждестранна литература, а оставя своята родна книга, не обръща внимание на роднитѣ творци на българското художествено слово. Тръбва да обичаме, преди всичко, своето, да обичаме българската книга, която ни дава сериозна духовна храна, а не порнографическа и лека. Апелираме къмъ младѣщата на Културно-Просветното Д-во „Варненски Коренякъ“ да пропагандиратъ между гражданството любовта къмъ българската книга.

Печатница и Хромолиитография

„Просвѣщение“

на П. Зенгиновъ — Варна.

Порѣчка № 388.

Магазинъ „Лебедъ“**П. Терзиевъ & Я. Николаидовъ**

По случай лѣтния сезонъ пристигнаха нови манифактурни стоки и дамски манта.

== Цени конкурентни ==**КУРОРТНИЯ РЕСТОРАНТЪ****„ЗЛАТНА КОТВА“**

разположенъ въ най-хубавото мѣсто при входа на морската градина

е вече откритъ
съ съвсемъ нова и модерна обстановка

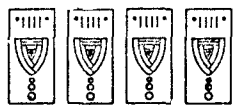
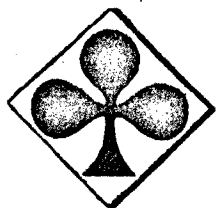
Отлично уредена кухня подъ вѣщото управление на първостепенния и познатъ на всички

шефъ-готвачъ Гуркокойто е въ положение да удовлетвори и най-истѣнчения вкусъ.
Чистота примѣрна, прислуга бърза и вѣжлива.

Отъ Дирекцията.

Фото „Идеалъ“

гр. Варна, ул. „Царъ-Борисъ“.

Единствено художествено ателие въ града.

Портрети на различни величини. Изработка чиста и изящно-артистична. Цени умѣрени.

При сжщото ателие се учреди **Фото-Складъ** на всички видове фотографически книги, стѣкла и др. отъ всеизвестната и най-реномираната марка:**„AS DE TREFLE“****ВАЖНО РАБОТИЛНИЦА ЗА КНИЖНИ И КАРТОНЕНИ ИЗДѢЛИЯ ВАРНА.**

Съобщаваме на многобройнитѣ си клиенти, че работилницата ни за книжни и картонени издѣлия, ремонтирана наново съ всички изискуеми машини за едно масово и модерно производство, започва отъ 1-й юний т. г. редовно да произвежда разни книжни кесии отъ всички размѣри.

Въ склада ни винаги ще се намиратъ готови кесии отъ всички размѣри.Съ почитание: **Синове С. Бехмодрашъ.****Единствени луксозни,**ароматични и приятни сж цигаритѣ на фабриката **„Момиче“** на **М. К. Авгериниди** — Варна.**Английски платове въ Варна!****П. ЧИЛЯНЪ — ВАРНА**Единствения складъ съ най-разнообразни английски платове за **костюми, пардесюта, манта** и др. Пристигнаха сжщо и многоочакванитѣ сезонни стоки съ **най-модерни цѣв-тове**. Магазина разполага сжщо и съ **шивашки материали** като: **сатени, коластари, хасета, докове** и др. и др.

При едно посещение на П. Чилианъ находящъ се въ ул. „Охридска“ № 14 до хотелъ Орелъ клиента ще се увѣри за неимовѣрнитѣ низки цени.

ВАРНЕНСКА ПОПУЛЯРНА БАНКА**Приема безсрочни и срочни влогове на най-износни условия**

като на влогове до 20,000 лв не се одѣржа данѣкъ върху лихвитѣ.

Детски спестовни влогове приема съ 9½ годишна лихва.**Извършва преводи** до всички градове и по-големъ села въ страната.**Приема полици за инкасо****Издава удостоверения за гаранции** по участие въ търгове, на длѣжностни лица, за неотклонение на сѣдебно дирене, обезпечение на искъ и пр.**Доставя всѣкакви машини и материали на членоветѣ си.****БЮФЕТА****при морскитѣ бани е откритъ.**Средъ разкошна обстановка и необятния морски просторъ курортисти и варненци ще намѣрятъ всѣкога **млѣчни, топли и студени закуски, баница, студени безалкохолни напитки** и др.**ОТЪ СЪДЪРЖАТЕЛЯ.****БѢЛИ ПЛАТНЕНИ И ДРУГИ****ОБУЩА**

за сезона при

Хр. Богдановъ

Обущарски ножове българско производство гарантирани, на едро и дребно на много износни цени, по качество конкуриратъ европейскитѣ.

Варна, ул. „Царъ-Борисъ“ № 6.

ПЪРВА МОДЕРНА ФАБРИКА ЗА КОНСЕРВИ „ЧЕРНО МОРЕ“**на Ст. Капитановъ & Н. Вълковъ — Варна.**

Наградена съ златенъ медаль отъ Горня-Орѣховския панаиръ.

Известява, че въ желанието си да задоволи многобройнитѣ си клиенти, взе всички необходими мѣрки за едно масово производство за предстоящия сезонъ, при цени и качества нетърпящи никаква конкуренция.

За увѣрение въ началото на сезона изисквайте **ценоразписъ.****Внимание!****Внимание!**

Мѣстнитѣ натурални вина, които не търпятъ никаква конкуренция, както по качество, така и по цени, се намиратъ въ заведението на

Манолъ Джаневъ

(жгъла ул. „6-й Септемврий“ и „Сливница“)

При една добра обстановка, съ пресни вкусни на скара закуски и съ чисто бѣло натурално мѣстно вино, посетителътъ забравя за нѣколко часа дневнитѣ си грижи и възобновява сжщевременно силитѣ си за следующия день.

Въ сжщото заведение се намиратъ всички видове спиртни пиятиета при най-умѣрени цени.

Посетете за да се увѣрите.